

FELHÍVÁS!

VESZETTSÉG ELLENI VÉDEKEZÉS

1. A veszettség gyógyíthatatlan, embernél, állatnál egyaránt halálos kimenetelű betegség.
2. A betegség legfőbb terjesztője a **RÓKA**.
3. A védekezés leghatékonyabb, legkorszerűbb módszerét – a rókák veszettség elleni vakcinázását – Európában évek óta sikerrel alkalmazzák. 1992 októberében hazánkban is megkezdődött a rókák vakcinázása. Első alkalommal a nyugati határövezetben, az osztrák határtól számított kb. 25–30 km-es sávban került kihelyezésre a csalétek-vakcina.
4. A vakcinát tartalmazó fólia kapszulát az ember számára bűzös, de a rókák által kedvelt ízű és szagú csalétekbe rejtik, amely 4 cm átmérőjű, 1.5 cm magas, henger alakú, szürkésbarna színű. A róka, miközben megesi a csalétket, szétrágja a kapszulát is, így a vakcina bejut a szervezetébe.
5. A csalétek kihelyezése kis magasságból, repülőgépről történik.
6. A csalétekbe helyezett vakcina emberre, állatra ártalmatlan, **VESZÉLYT NEM JELENT**. A kihelyezett csalétekhez ennek ellenére **NEM SZABAD HOZZÁNYÚLNI!** Semmi esetre sem szabad felválni vagy széttörni, mert a vakcina vírus a bőrbe, szájba, szembe, orrba, sebbe kerülhet. Amennyiben ez mégis megtörténik, az alábbi biztonsági előírásokat kell alkalmazni:
  - a) Ha a vakcina ép bőrfelületre kerül, elegendő a jódtartalmú fertőtlenítőszerrel vagy ennek hiányában 70%-os alkohollal történő lemosás. Mindkettő beszerezhető a gyógyszertárakban. A jódtartalmú fertőtlenítőszer használata során keletkezett barnás folt szappanos lemosással eltávolítható. Ilyen jellegű érintkezés esetén védőoltásra nincs szükség.
  - b) Ha az oltóanyag friss sebbe vagy nyálkahártyára kerül, haladéktalanul **ORVOSHOZ KELL FORDULNI!**
7. A helyi vakcinázási kampány megkezdésétől számított **tizennégy napig** az ebeket megkötve, vagy zárva kell tartani (ebzárlat), és csak pórázon szabad közterületre vinni. A jelzett időszak alatt a kezelt területen **TILOS A LEGELTETÉS!** Ezek a korlátozó intézkedések elsősorban a vakcinázás hatékonyságát segítik azzal, hogy a kóborló ebek vagy legelő állatok ne vehessék fel a róka számára kihelyezett csalétkeket.
8. Aki a vakcinázott területen elhullott vadon élő, vagy háziállatot talál, a tetemet hagyja érintetlenül, és haladéktalanul **ÉRTESÍTSE A LEGKÖZELEBBI ÁLLATORVOST, A HELYI ÖNKORMÁNYZATOT VAGY VADÁSZTÁRSÁGOT.**
9. Kérjük, a fentiekrol gyermekét is tájékoztassa!
10. További felvilágosítással az Önök körzetében élő állatorvosok és orvosok szolgálnak.

A HELYI VAKCINÁZÁSI KAMPÁNY IDŐPONTJA:

2012. április 17–22-ig.

Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal

TÁJÉKOZTATÓ
Rókák veszettség elleni orális immunizálása
2012. április 14-28.

A veszettség az egyik legrégebben ismert, embert és állatokat egyaránt megbetegítő, a tünetek jelentkezése esetén halálos kimenetelű fertőző betegség. A világon még napjainkban is évente 30-40 ezer ember hal meg ebben a betegségben. Hazánkban a 70-es, 80-as évek óta az úgynevezett „erdei veszettség” okoz nagy problémát. Ennek legfőbb terjesztője a róka.

A Vidékfejlesztési Minisztérium folytatja az 1992-ben elkezdett, évente kétszeri (áprilisban és októberben) végrehajtott, rókák veszettsége elleni immunizálási programot. A 2004-ben elnyert, három évre szóló Phare-pályázat és saját költségvetési forrás eredményeként az ország egész területén végrehajtott vakcinázás nagyon eredményes volt, a 2007. őszi kampánnyal befejeződött. A védekezés természetesen azóta is tart. Az EU támogatásával ez év tavaszán is sor kerül az ország valamivel több, mint 41 ezer km²-es terület részének vakcinázására.

Az április 14-ével kezdődő és várhatóan mintegy két hétig tartó vakcinázási kampányt a VM Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal irányításával az MgSzH Állatgyógyászati Termékek Igazgatósága koordinálja.

Az előkészületek már jóval korábban megkezdődnek. A vakcinázási kampányt szervezők és a technikai végrehajtást végzők március közepétől minden érintett megyében szakmai értekezleteken tájékoztatják a résztvevőket a 2011. évi őszi kampány eredményeiről, és a 2012. tavaszi kampány feladatairól. Ekkor kapják meg a vadászatra jogosultak a tájékoztató anyagokat és a mintagyűjtéshez szükséges eszközöket. Ekkor kerül kihirdetésre az adott megyében a vakcinázás konkrét időintervalluma, az egyes megyék területéről beküldendő mintamennyiség, valamint a mintagyűjtés kezdete, vége.

A vakcinázási kampányban közreműködnek a megyei Kormányhivatalok Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatóságai, a Földművelésügyi Igazgatóságok Vadászati és Halászati Osztályai, a regionális és kistérségi ÁNTSZ-ek, a települések önkormányzatai, és nem utolsósorban az ország valamennyi vadászaira jogosultja (alkalmazottak, a mintegy háromezer ötszáz hivatásos vadász).

A kampányidőszakban 833 ezer adag, csalétekbe rejtett vakcina döntő hányadát repülőgépekről juttatjuk ki a területre, amelyek az országban öt repülőtérrel, szigorú előírások szerint, precízen tervezett útvonalakon és program alapján startolnak, és megyei ütemezésben (folyamatos ellenőrzés alatt) végzik munkájukat. Az ország kijelölt területének minden km²-ére átlagosan 20 adag csalétekbe rejtett vakcina kerül (kivéve a településeket, a folyókat, tavakat, közutat, vasutat).

Azokon a területeken, ahol nem célszerű, vagy tilos repülni, gyalogosan, kézzel kerül sor a vakcina kihelyezésre (pl. a Balaton Somogy és Zala megyei parti települései közelében és repülési tilalmi övezetekben).

A vadászatra jogosultak fontos feladata a kampányokat közvetlenül megelőzően a lakosság tájékoztatása. A hivatásos vadászok ennek érdekében a vadászterületük több forgalmas pontjára feltűnő piros színű, kétnyelvű plakátokat helyeznek ki, és a települések hirdetőtábláira is kikerülnek a megfelelő tájékoztatást adó Felhívás... c. plakátok. Az önkormányzatok a rendelkezésükre álló eszközökkel (helyi rádió, tv, újság, stb.) segítik a lakosság minél pontosabb informálását.

A már évek óta tartó vakcinázás eredményeként jelentősen lecsökkent Magyarországon a veszettségi esetek száma. Amíg 1992 előtt évente átlagosan mintegy 1400 esetet regisztráltak, 2004-ben a bejelentett esetek száma alig haladta meg a százat (124 eset), 2009-ben már csak 1 veszettségi esetet jelentettek hazánkban. 2010 első felében öt esetet regisztráltak (a beteg állatok mindegyike az országhatáron – Szerbia felől – átkelve jutott át hazánk területére), míg 2011-ben nem állapítottak meg veszettségi esetet.

A munka eredményességét tehát egyértelműen igazolja a veszettségi esetek nagyságrendekkel történt csökkenése. A kiváló eredmények ellenére a folyamatos kontroll nem maradhat el. A mintagyűjtés a nem vakcinázott területeken egész évben folyamatos. A vakcinázás után (egy hónapos várakozást követően) a vadászterületek kezelőinek a vakcinázott területekről meghatározott számban – a hatósági állatorvosok útján – rókákat kell vizsgálatra küldeni az MgSzH Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóságára. Ott a szükséges kontroll-vizsgálatokat elvégzik.

Noha a veszettség elleni beavatkozás az ember érdekében történik, annak minden terhét a VM és intézményei viselik. A humánegészségügyért felelős tárca mind ez ideig nem tudott hozzájárulni a költségekhez.

Bár a veszettség elleni védekezés már hosszú ideje tart, az ország mentességéig még további évek vannak hátra. A WHO előírása szerint az a terület nevezhető veszettségtől mentesnek, ahol két egymást követő évben nem regisztráltak veszettségi esetet. Ennek eléréséhez még komoly erőfeszítésekre van szükség. Annál is inkább állítható ez, mert a szomszédaink közül csak Ausztria, Szlovákia, Szlovénia, Horvátország és Románia védekezik hasonló módszerrel a veszettség ellen, mint hazánk. Ukrajna, valamint Szerbia felől – a nem immunizált rókák beáramlásának kockázata miatt – továbbra is rendszeres védekezésre kell fölkészülni. Ezért a veszettség elleni vakcinázást a következő években is folytatni kell.

Budapest, 2012. március

Vidékfejlesztési Minisztérium
Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal